

Obsah

ÚVODEM	7
ÚVODEM KE DRUHÉMU VYDÁNÍ	10
ÚVODEM KE TŘETÍMU VYDÁNÍ	11
1. HUDEBNÍ ESTETIKA A JEJÍ MÍSTO V POZNÁVÁNÍ A OSVOJOVÁNÍ HUDBY	12
1.1 Názvoslovné problémy	14
1.1.1 Výrazy „estetika“, „estetický“ atd.	15
1.1.2 Alternativy výrazu „estetika“	20
1.1.3 Termín „hudební estetika“	21
1.2 Hudební estetika jako specifické poznání hudby	22
1.2.0.1 Malá vědoslovna exkurze	22
1.2.1 Filozofický a vědní charakter estetiky a hudební estetiky	28
1.2.2 Hudební estetika jako součást estetiky	29
1.2.3 Vztah estetiky k vědám o umění	30
1.2.4 Hudební estetika v systému muzikologie	33
1.2.5 Hudební estetika a další aktivity poznávání a osvojování hudby	38
1.3 Definice hudební estetiky	41
1.3.1 Předmět disciplíny	44
1.3.2 Metodologie obecné a hudební estetiky	44
1.3.2.1 K otázkám tzv. empirické a experimentální estetiky ve vztahu k hudbě	48
1.3.3 Cíle a funkce obecné a hudební estetiky	50
2. NÁRYS VÝVOJE HUDEBNĚ ESTETICKÉHO MYŠLENÍ	53
2.0.1 K periodizaci dějin estetiky a hudební estetiky	54
2.1 Hudebně estetické myšlení před vznikem novodobé estetiky	56
2.1.1 Hypotetické počátky	56
2.1.2 Situace tzv. vysokých (zvláště mimoevropských) kultur	58
2.1.3 Antická kultura	61
2.1.4 Přínosy středověku	68
2.2 Na cestě ke koncepci krásných umění a k paradigmatu estetiky	73
2.2.1 Inovace ve sféře umění: od humanismu k osvícenství	74
2.2.2 Přínosy novověké filozofie	78
2.3 „První století“ novodobé estetiky	82
2.3.1 Filozofické systémové koncepce estetiky (...)	82
2.3.0.1 (...) a filozofické marginálie	87

2.3.2 Na cestě ke speciálním estetikám – přínosy „uměnověd“	88
2.3.3 Ve znamení subjektivismu a romantismu	92
2.4 Obecná a hudební estetika mezi filozofickou tradicí a scientismem	96
2.4.1 Počátky interdisciplinarity	99
2.4.2 Tváří v tvář obecné teorii umění – „krize estetiky“?	101
2.5 Estetika jako program	103
2.6 Směrové větvení estetického myšlení	106
2.7 Estetika budoucnosti: budoucnost estetiky?	114
3. ZÁKLADNÍ OKRUHY HUDEBNĚ ESTETICKÉ PROBLEMATIKY	116
3.0.1 Problém tzv. estetických kategorií	117
3.1 Estetično v interakci „subjekt – objekt“	120
3.1.1 Předpoklady: „vybavenost“ estetického subjektu a estetického objektu	127
3.1.1.1 Dispozice subjektu	127
3.1.1.2 Vlastnosti objektu	135
3.1.2 Povaha estetické reakce	142
3.1.2.1 Estetické vnímání, percepce a apercepcie	145
3.1.2.2 Estetické porozumění	147
3.1.2.3 Identifikace subjektu s objektem (vcítění, vžívání, vtělesnění, distance, ozvláštnění)	148
3.1.2.4 Estetická reakce v procesu tvorby a recepce	150
3.1.2.5 Libost (nelibost) – hodnocení – soud	151
3.1.3 Estetická potřeba, funkce, norma a hodnota	154
3.2 Estetično ve vztahu k univerzu hudby	162
3.2.0.1 K termínu-pojmu „umění“	165
3.2.0.2 Vztah „hudba – umění“	166
3.2.0.3 Hudba v mimouměleckých kontextech	170
3.2.1 Estetické aspekty hudby	171
3.2.1.1 „Estetická hudba“	177
3.2.2 Estetické aspekty hudebních aktivit	180
3.2.2.1 Aktivita sluchu, hudební slyšení, hudební myšlení	181
3.2.2.2 Produkovaní hudby, zvuková realizace hudby, hudební recepce	184
3.2.2.3 Problematika dalších aktivit spjatých s hudbou	194
3.2.3 Estetické aspekty dalších jevů ze sféry předpokladů a realizace hudby	196
3.3 Osvojování hudby jako estetický proces	201
3.4 Estetická funkce a funkční spektrum hudby	203
3.5 Hudba v komplexu estetického osvojování a přetváření reality	214

4. INTERDISCIPLINÁRNÍ ASPEKTY HUDEBNÍ ESTETIKY	225
4.1 Mimomuzikologické kooperace hudební estetiky	226
4.1.1 Antropologické aspekty	227
4.1.2 Informačně teoretické aspekty	230
4.1.3 Komunikačně teoretické aspekty	233
4.1.4 Sémiotické aspekty	237
4.1.4.1 Sémiotický výklad vztahu „obsah – forma“	252
4.2 Kooperace hudební estetiky v rámci muzikologie	257
4.2.0.1 Hudební kritika jako aplikovaná hudební estetika?	258
4.2.1 Psychologické aspekty	260
4.2.2 Sociologické aspekty	265
4.2.3 Pedagogické aspekty	268
4.2.4 Vztah k hudební teorii	272
4.2.4.1 „Opomenutá oblast“ aneb teorie rozeznání hudby	275
4.2.5 Vztah k hudební historii?	276
LITERATURA	280